



Skönlitteraturens betydelse för barns läsutveckling

En studie om fyra pedagogers arbete gällande skönlitteratur.

The Importance of fictions children's reading development
A study of four teachers' work related to fiction.

Hatice Guler

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Examensarbete – Grundlärarprogrammet

Avancerad nivå, 30 hp.

Handledare: Marco Bianchi

Examinator: Marcus Axelsson

2016- 05- 14

Abstract

The purpose of this study is to investigate how four teachers work with fiction in their teaching. How teachers work with involvement and pleasure to reading, and how the books are chosen.

The method used in this investigation is qualitative interviews. The teachers participating in this study with many years of experience within the profession and the interviews were carried out and recorded in their classrooms.

The result of the investigation shows that several of the teachers interviewed thought that, through reading fiction in an early age, the pupils get a richer vocabulary. Reading a lot of fiction increases the pupil's language development. This was even researched in the books. The teachers worked with reading every day for 30-40 minutes, it was also mentioned that books should be easily accessible. Pupils shall be acquainted with books and visit the library often. The teachers also thought that it is important to participate when the books are chosen for the pupils and books shall be chosen according to the pupil's level. Books appropriate for the pupils level is something that all teachers agreed on as the children might choose to difficult books and risk losing interest.

Keyword: fiction, love of reading, involvement.

Sammanfattning

Syftet med examensarbetet är att undersöka hur fyra pedagoger arbetar med skönlitteratur i sin undervisning. Hur arbetar pedagogerna med engagemang, läslust och hur väljer de ut böckerna?

Metoden som har använts i denna undersökning är kvalitativa intervjuer. Lärarna som deltog i denna studie hade många års erfarenhet av yrket och intervjuerna skedde i lärarnas klassrum och spelades in.

Resultatet av undersökningen visar att flera av de intervjuade ansåg att genom att läsa skönlitteratur i tidig ålder får eleverna ett rikare ordförråd. Genom att läsa mycket skönlitteratur utvecklas elevernas språkutveckling. Detta nämndes även i forskningslitteratur. Pedagogerna arbetade med läsning varje dag mellan 30 och 40 minuter och nämndes även att böcker ska vara lätt tillgängliga. Elever ska vara bekanta med böcker och att besöka biblioteket ofta. Pedagogerna ansåg också att det är viktigt att vara med och välja böcker åt eleverna och att välja böcker efter deras nivå. Nivåanpassade böcker var något alla pedagoger var överens om och det var för att barnen inte skulle välja svåra böcker och tappa intresset.

Nyckelord: skönlitteratur, Läslust, engagemang.

Innehållsförteckning

Abstract	1
Sammanfattning	2
1 Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställningar	6
2. Bakgrund	7
3 Litteraturoversikt	8
3.1 Engagemang och läslust	8
3.2 Högläsning	9
3.3 Skönlitteraturens betydelse	10
3.4 Omgivningens betydelse för elevers läslust & läsutveckling	11
4. Metod & material	12
4.1 Val av metod	12
4.2 Urval	12
4.3 Semistrukturerad intervju	13
4.4 Genomförande	14
4.5 Databearbetning	14
4.6 Reliabilitet och validitet	14
4.7 Forskningsetiska principer	15
4.7.1 Informationskravet	15
4.7.2 Samtyckekravet	16
4.7.3 Konfidentialitetskravet	16
4.7.4 Nyttjandekravet	16
5. Resultat och analys	17
5.1 Pedagogernas arbete med skönlitteratur i skolan	17
5.2 Varför använder pedagogerna skönlitteratur?	17
5.3 Hur arbetar pedagogerna för att skapa engagemang och läslust?	18
5.4 Hur väljs böckerna ut till eleverna?	19
Analys av resultatet	20
6. Diskussion	22
6.1 Arbetet med skönlitteratur i skolan	22
6.2 Vikten av skönlitteratur	22

6.3 Engagemang och läslust	22
6.4 Högläsning	23
7.Slutord	24
Referenslista.....	26
Bilagor.....	28

1 Inledning

Bodrow & Rininsland (2005:5) menar att en bok ofta leder till en annan. Under lärarutbildningen har skönlitteraturens betydelse för elevers lärande diskuterats en hel del, varför skönlitteraturen är så viktig och hur man som lärare väljer ut bra böcker åt sina elever oavsett om det gäller individuell läsning eller läsning inför helklass.

I kursplanen för svenska i grundskolan kan man läsa följande om vikten av läsning:

I undervisningen ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. (Skolverket, 2011:222).

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. (Skolverket, 2011:222).

Kursplanen betonar vikten av skönlitterär läsning och därför är det också viktigt att forska inom detta område. Denna uppsats kommer att fokusera på fyra pedagogers arbete med skönlitteratur i skolan men även deras inställning till skönlitteratur och val av böcker.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med föreliggande studie är att undersöka fyra pedagogers syn på skönlitteraturens betydelse för läsundervisningen. Syftet är även att undersöka pedagogers arbete med skönlitteratur och hur de gör för att skapa engagemang och läslust med hjälp av skönlitteratur.

Frågeställningarna som kommer att besvaras i detta arbete är följande:

- Hur mycket arbetar de fyra pedagogerna med skönlitteratur i skolan?
- Varför är det viktigt att läsa skönlitteratur redan i tidig ålder?
- Hur arbetar pedagogerna för att skapa engagemang och läslust?
- Hur väljs böckerna ut till eleverna?

Orsaken till varför jag valde att undersöka om skönlitteraturens betydelse i tidig ålder var för att under min utbildning har jag läst en hel del om hur viktigt det är med skönlitteratur. Jag valde att intervjua dessa fyra pedagoger för att få en inblick i hur viktigt det är och vilka metoder som används.

2. Bakgrund

Kåreland (2001:34) beskriver hur 1900-talet var barnens århundrade när det gäller litteratur. Förr var barnlitteratur skriven i ett uppfostrande syfte, idag används barnlitteraturen för ett annat syfte där barnen får lära sig om olika kulturer samt reflektera och diskutera om genusproblematiken. Efter andra världskriget kom genombrottet för den moderna barnlitteraturen. Författaren Astrid Lindgren skrev Pippi Långstrump år 1944. Pippi Långstrump var symbolen för det fria barnet som satte sig emot vuxnas krav och gick emot alla förbud.

Förr var litteraturläsning ett måste i skolan och det blev till en press och en slags ”läxa” för eleverna. Eleverna fick då läsa svenska litteraturens klassiker med syft att nationens kulturella historia skulle bli levande för eleverna och forma deras medvetande. Böckerna och författarna blev det primära och var undervisningens centrum. Eleverna fostrades till att visa respekt för böckerna och deras författare. Genom att elever inte fick välja böcker själva blev texterna i böckerna aldrig levande för dem, (Linner, 1984:19)

I dagens skola jobbar pedagoger med skönlitteratur på ett annat sätt där eleven får vara i centrum. Pedagogerna väljer ut sina böcker utifrån sina elevers behov och intressen. Detta kommer jag diskutera vidare i följande avsnitt.

3 Litteraturöversikt

3.1 Engagemang och läslust

Kåreland (2001: 18-19) menar att det är viktigt att barn utvecklar en positiv inställning till böcker och läsning och att pedagoger ger barn tid och möjlighet att i lugn och ro få umgås med böcker. Det är pedagogernas roll att arbetet med skönlitteratur lyfts fram och läslusten finns där. Lärare med goda kunskaper i barnlitteratur är viktiga och kan göra mycket för att väcka barnens läslust och intresse. Brodow & Riningsland (2005: 58) menar att det märks vilka elever som gillar läsning och vilka elever som har ett mindre intresse för läsningen. De som är läsare skärmar av sig från allt och är koncentrerade medan icke-läsare gör små avbrott för att se vad som händer runt omkring. Brodow & Rininsland (2005: 87) menar att barn oftast vill läsa men att de ofta känner att böckerna är för svåra vilket leder till att de kör fast i läsningen. Brodow & Rininsland tillägger att det är viktigt att lärarna väljer ut böcker som är anpassade till barnets läsnivå, varken för lätta eller för avancerade. Taube (2013: 132) beskriver att texten barn läser måste vara på rätt nivå, den får inte vara för svår utan eleven ska kunna läsa den någorlunda flytande. Texten måste också handla om något som barnet finner intressant, t.ex. något som finns i hans/hennes omvärld.

Barn är intresserade av att lära sig även om de inte alltid är intresserade av vad pedagogerna vill lära dem. Därför är det viktigt att lärare väljer böcker utifrån barnens eget intresse. De är intresserade av livet, av det samhälle de lever i och av framtiden när de läser skönlitteratur. Lärarens uppgift blir att diskutera vissa frågor, som miljön i boken, personerna eller litteraturens form. (Molloy 2003: 49).

Brodow & Rininsland (2005: 57) anser att man ska lära känna sina elever väl innan man väljer ut böcker. Pedagoger ska utgå ifrån deras intressen, deras läsvana samt hur mogna de är. Självklart finns det en hel del mer att lära om sina elever innan valet görs. För att kunna göra detta är det enklast att låta eleverna skriva ett brev till sin lärare där de beskriver sina intressen och sin favoritlitteratur. På så sätt får man fram vilken bok som ska väljas och väcka elevens lust att just få läsa den boken. Det är viktigt att välja ut böcker utifrån barnens intresse håller även Kåreland (2005: 96) med om som menar att man ska välja ut böcker ur barnens perspektiv, deras intressen och erfarenheter. Kåreland ger exempel på hur man som pedagog kan utföra detta i praktiken med hjälp av barnens vårdnadshavare. Med hjälp av barnets vårdnadshavare kan pedagoger ta reda på vad som händer i barnens liv och koppla val av bok till liknande händelser. Ifall ett barn t.ex. har fått ett nytt syskon så kan val av bok anpassas till just det temat. Berättelsen kan hjälpa barnet att sätta ord på sin upplevelse, uttrycka känslor i

ord och bild och samtidigt känna igen sig själv i boken och på så sätt skapa ett intresse för läsning. Även Nilsson (1997:37) instämmer med detta som menar att läsningen måste kännas meningsfullt och intressant. Eleverna måste kunna koppla det som står i boken till deras verklighet. Gibbons (2006: 136-137) menar att lärarens val av bok är det som kommer att vara en av de avgörande faktorerna gällande barns läsutveckling. Hon beskriver hur de första böckerna som barn kommer i kontakt med endast består av enkla meningar som; ”Här är Lena. Här är Pär. Lena har en bil. Pär har en båt.”(s.136) Gibbons beskriver vidare att det är riskfyllt att bara använda sig utav liknande böcker i läsundervisningen. Böckerna är ofta skrivna i syfte för att barn ska knäcka läs-koden men Gibbons menar att de är svåra för yngre barn då berättelsen gör det omöjligt att förutse vad som kommer att hända närmast, böckerna har inget direkt innehåll och sammanhanget försvinner. Böckerna ger heller inga språkliga förebilder vilket är nödvändigt för det fortsatta läsintresset. Gibbons beskriver att barn läser för nöjes skull, för att lära sig om omvärlden och sådant som är intressant. Lärarens uppdrag är att ge barnen tillgång till relevant och bra barnlitteratur.

3.2 Högläsning

Inför högläsning är det viktigt att läraren själv har läst texten flera gånger troligare, detta är på grund av att få mer inlevelse i texten än att bara läsa högt. Det handlar om att leva sig in i berättelsen, som lärare behöver man ta till sig den känslomässiga och intellektuella känslan i själva berättelsen för att kunna läsa om den med inlevelse. (Lindö, 2005:55)

Lindö (2005: 57) skriver även om Inger Norberg som är litteraturpedagog och har utarbetat en modell för högläsning av ungdomsböcker som innehåller fyra faser. Dessa fyra faser har anpassats till böcker för yngre barn. I de fyra faserna beskrivs det att genom att diskutera personer, handlingar och samtala om omslagsbilden och samtidigt låta barnen gissa vad boken handlar om väcker man elevernas intresse. När eleverna läser hemma kan de få med sig något att fundera över, t.ex. att tänka på romanfigurerna i boken, miljön och handlingen. När eleverna har läst klart boken är det bra om man kommer med stödfrågor som de kan fundera vidare på, detta kan man göra enskilt, i grupp eller i helklass.

Fördelen med att läsa högt är att det tar lika lång tid för alla att läsa, när man hör hur läraren läser högt kan alla elever tolka texten på olika sätt. Det är likadant då eleven läser högt, man hoppar inte över i texten då man inte förstår vissa ord eller om det är svårt att tolka ett ord. Man får en bättre tolkning av berättelsen då man lyssnar på någon annan eller sig själv. (Chambers, 1998:21).

Boksamtal är ett sätt att arbeta med då man har högläsning, detta är något vanligt som sker efter en högläsningbok man har haft gemensamt med sina elever. När man har boksamtal kan man börja med att prata om bokens utseende, bokens titel, genom att titta på bokens utseende kan man fundera över vad boken handlar om. (Jönsson, 2007: 9).

3.3 Skönlitteraturens betydelse

Läsning av skönlitteratur är av stor betydelse för barnets språkliga utveckling. Skönlitterärt läsande ger barnen stimulans och bidrar till ett rikare språk. Genom läsning lär sig barn nya ord och nya begrepp. Läsning av skönlitteratur bidrar även till kunskap om omvärlden. Barnen får möjlighet att reflektera och diskutera samhällsfrågor som genus och konflikter. Genom läsning av skönlitteratur kan vi förmedla det som händer i samhället (Kåreland, 2005: 94).

Tv och tidningar är massmedier som förmedlar det som sker i samhället. Det som berättas via massmedier kan vara förvirrande och svårt för barn att förstå; tempot är snabbt och språket kan vara svårt, därför behöver barnen motbilder. Dessa motbilder kan vara läsning av böcker, där barnen får använda sina fantasier och får vara med och diskutera och reflektera kring stora samhällsfrågor. (Kåreland, 2005: 96).

Skönlitteratur ger barn en inblick i hur omvärlden fungerar vilket även Kåreland (2003: 106-108) gjorde en studie om som undersökte varför man ska läsa skönlitteratur i skolan. I studien framkom det att man genom läsning av skönlitteratur får en inblick i hur andra människor tänker. Brodow och Rininsland (2005:8-9) anser att skönlitteratur öppnar nya världar och förmedlar nya upplevelser av spänning, humor, tragik och glädje. Skönlitteratur får elever att förstå omvärlden och sig själva. De nämner också att skönlitteratur är viktigt för språkutvecklingen samt kunna förstå kvinnor och mäns livsvillkor under olika tider och länder. Nilsson (1997: 43) beskriver litteraturen som en viss kunskap som barnen får med sig, det handlar inte bara om upplevelse; genom skönlitteratur kan eleverna känna sig delaktiga i den verklighet de befinner sig i. Skönlitteraturen får eleverna att möta andra människors livsöden och erfarenheter vilket kan leda till en större förståelse för omvärlden. Amborn och Hansson (1998:21) menar att läsning av skönlitteratur gör det lättare för eleverna att möta människor som har liknande livsöden som de mött i litteraturen.

I tidigare stycke fick vi ta del av hur skönlitteratur kan hjälpa barn i förståelsen för omvärlden men Amborn och Hansson (1998:22) tar även upp positiva faktorer som läsningen har för den personliga utvecklingen. Detta nämner även Molloy (2003:51) menar att barn vill identifiera

sig själva i texter och att texter ger lärdomar om livet, samhället vi lever i och även framtiden. Genom läsning får läsaren upptäcka sidor hos sig själv som den kanske inte skulle upptäckt annars. Detta är dock något som alla inte håller med om; I boken *Det gränslösa äventyret* (Lindgren 2007: 86) finns det text om Astrid Lindgrens syn på skönlitterär läsning. Barn inte läser böcker för att finna sin identitet, de bryr sig inte om psykologi utan de tror fortfarande på Gud, familjen, änglar, djävulen, häxor, tomtar och en massa annat påhitt. Astrid Lindgren håller alltså inte med de andra författarna som skriver om att barnen ska hitta sig själva och sin egen identitet i böcker, hon anser att barn läser för att läsa, inte mer än så.

3.4 Omgivningens betydelse för elevers läslust & läsutveckling

Miljön i klassrummet kan ha en stor betydelse för elevers läsutveckling. Hene & Wahlen (1991) beskriver ur en lärares perspektiv att omgivningen och atmosfären är viktigt och att den påverkar elevers läslust. De ger även exempel på utformning och organisering av klassrummet som kan bidra till elevers läslust. De menar att böcker ska vara lättillgängliga i klassrummet och att dessa böcker ska inspirera, trösta och lära oss. Böckerna ska stå där och synas hela tiden och ska finnas i alla svårighetsgrader. (Hene & Wahlen, 1991: 43). Johanesson Vasberg (2001: 23) anser att eleverna bör få möjlighet att läsa självständigt varje dag. Man kan alltid börja med tio till femton minuters läsning och med tiden lär sig barnen att öka den tiden till 30 minuters läsning. Det bör också finnas en bekväm plats eller någon slags hörna där eleverna får vara ifred och läsa. Strandberg (2006: 20-22) som har forskat om Vygotskij menar att barnets förhållande till miljön förändras i förhållande till barnets aktivitet i sin miljö. I miljöer finns kunskaper, värderingar, känslor, förväntningar, livsmönster och artefakter inbäddade. Strandberg undrar om klassrummets utformning tar hänsyn till detta. Vidare menar han att det är viktigt att uppmärksamma skolornas rum eftersom de i hög grad påverkar barnens lärande och därmed läsutveckling. Rummen förmedlar kunskaper, erfarenheter, känslor och bär på förväntningar. Ett rum kan underlätta lärandet, ett annat rum kan försvåra lärandet.

4. Metod & material

4.1 Val av metod

Jag använde semistrukturerade intervjun som metod i min studie. Bryman (2011: 412-413) beskriver att den kvalitativa intervjun är väldigt populär inom forskning och detta kan bero på att metoden är flexibel, där själva intervjun kan röra sig i olika riktningar. Med hjälp av kvalitativa intervjuer kan jag därför gå djupare in i informanternas tankar och samtidigt anpassa följdfrågorna efter de personer jag intervjuar.

4.2 Urval

Materialet i föreliggande studie utgörs av fyra intervjuer med lågstadielärare, varför jag valde just dessa fyra pedagoger var för att de arbetar ständigt med läsning av skönlitteratur. Det är en skola med skönlitteratur i centrum. Jag valde att göra mina intervjuer på en och samma skola men i olika årskurser. Jag valde ut informanter från olika årskurser för att få en inblick om hur pedagogerna i de olika årskurserna arbetar. Min första tanke var att besöka olika skolor för att få ett mer varierat urval av intervjuerna. Varför jag valde att göra intervjuerna på ett och samma ställe var att jag hade en bättre inblick i den valda skolan vilket gav mig därmed en djupare förståelse. En annan anledning var att pedagogerna var bekanta med mig. Detta skulle underlätta kommunikationen och kontakten i efterhand.

Jag intervjuade fyra kvinnliga pedagoger med 10-25 års erfarenhet av läraryrket och pedagogerna var mellan 35 och 65 år gamla. Jag valde att intervju pedagogerna med en lång erfarenhet av läraryrket då de har arbetat mycket med skönlitteratur i sin undervisning. De valda pedagogerna har också visat ett stort intresse för sitt arbete och lägger ner mycket tid på läsning i sina undervisning.

Lärare 1 är 65 år och var utbildad grundskolelärare med 40 års erfarenhet av läraryrket. Hon har varit klasslärare under en lång period men har arbetat med förskoleklass elever sin sista period det vill jag säga under 20 års tid. Lärare 2 är 50 år och var utbildad lågstadielärare med 10 års erfarenhet av läraryrket. Hon arbetar i en årskurs 3:a just nu. Lärare 3 är 45 år och är utbildad till grundskolelärare med 12 års erfarenhet av läraryrket. Hon arbetar just nu i en årskurs 1:a. Lärare 4 är 35 år och var utbildad lågstadielärare med 12 års erfarenhet av läraryrket. Hon arbetar just nu i en årskurs 2:a.

Jag hade även tre andra frågor till pedagogerna:

*Vad är skönlitteratur enligt dig?

*Hur mycket skönlitteratur läser du själv till exempel hemma?

*Vad läser du?

Lärare 1 och 3 beskrev skönlitteratur som en del av livet, man måste läsa för att skapa en slags ro efter all stress man har på dagarna. Skönlitteratur är något som är avslappnande och man finner en inre ro.

Pedagog 3 nämnde att skönlitteratur enligt henne är att skapa fantasi och stimulerar ens tänkande.

Pedagog 2 beskrev skönlitteratur som ”När jag vill komma bort från omvärlden”. Det är hennes lilla egna stund för sig själv.

Min andra fråga om hur mycket skönlitteratur läser du? Svarade alla pedagoger, när det finns tid över. Pedagogerna arbetar mycket och läser redan mycket i skolan, när det finns tid för egen läsning så kanske det handlar om 2-3 timmar i veckan.

På min tredje fråga svarade pedagog 2 och 3 att de läste romaner.

Pedagog 1 berättade att hon läste mycket verklighetsbaserade böcker när hon var yngre men detta ändrade hon på när hon blev äldre. Varför hon ändrade från detta var för att man ska kunna skapa fantasi tyckte hon, att skapa fantasi är bra för en själv.

Pedagog 4 läste lite allt möjligt, det hon fann vara intressant hon gillar att läsa böcker så det spelar inte stor roll vilken genre det är.

4.3 Semistrukturerad intervju

Jag använde mig av metoden semistrukturerad intervju. Denna metod innebär att det finns teman eller specifika frågor som är förberedda innan intervjun men att det sedan kan komma att läggas till frågor i efterhand inom liknande områden. Bryman (2011: 415) menar att semistrukturerade intervjuer är en flexibel metod som ger den som intervjuar en chans att utforma intervjun beroende på de svar man får. Genom att använda mig av denna metod kunde jag ställa passande följdfrågor som gav mig djupare förståelse av de svar jag fick utan att gå ifrån ämnet.

4.4 Genomförande

Intervjuerna skedde i pedagogernas klassrum vilket jag och pedagogerna kom överens om. Klassrummet bidrog till att pedagogerna skulle känna en trygghet samtidigt som det gav mig en bild av pedagogernas undervisning. Intervjuerna skedde efter skoldagens slut eftersom det annars fanns en risk att pedagogerna skulle bli stressade eller distraherade av elever. Jag valde att spela in mina intervjuer då det var enklare för mig att komma ihåg något jag annars kanske skulle missat ifall jag endast antecknade. En annan motivering till ljudinspelning var att jag ville vara närvarande under intervjun och koncentrerad på personen. Före intervjun berättade jag om min uppsats, vad den gick ut på och varför jag valde att skriva om skönlitteratur, detta gjorde jag för att väcka intresset innan intervjun. Jag började sedan med inledande frågor som sedan ledde till följdfrågor. Jag försökte vara flexibel när jag intervjuade och frågorna varierade på olika sätt beroende på pedagog. Bryman (2011: 423) menar att man behöver vara aktiv som intervjuare men att det behöver finnas en balans där man heller inte blir allt för påträngande.

4.5 Databearbetning

Direkt efter varje inspelning skrev jag ner intervjun ordagrant, för att sedan göra en sammanställning. Bryman (2011:429) menar att det är bra om intervjuerna skrivs ut så tidigt som möjligt för att få ut helheten av intervjun; både det som sägs och hur det sägs.

4.6 Reliabilitet och validitet

Bryman (2011: 352- 353) beskriver att en studies reliabilitet och validitet kan variera beroende på vilken forskningsmetod som används. Reliabilitet och validitet i en studie är mycket viktigt och även att jag som författare klargör vad det är som undersöks. I denna studie är det fyra pedagogers tankar om skönlitteratur i tidig ålder som undersöks. Genom att det endast är fyra pedagoger som jag utgår ifrån är det viktigt att man inte generaliserar. Jag valde däremot att intervjua pedagoger i olika åldersgrupper, erfarenhet och utbildning vilket ger detta arbete en bredare inblick.

Något som kan vara riskfyllt gällande reliabilitet och validitet är de semistrukturerade intervjuerna. Pedagogerna fick inte exakt samma frågor men de fick frågor inom samma områden. Jag utgick ifrån mina fyra huvudfrågor men var tvungen att ställa frågor som vad menas med stjärnböcker, eller varför ska man ha en bokhylla i klassrummet och varför är det viktigt att besöka biblioteket ofta.

Min studie har en relativt hög validitet eftersom den undersöker de frågeställningar som jag har valt att undersöka. Jag kopplar mina frågeställningar till de intervjufrågorna som de fyra pedagogerna tar del av. Reliabiliteten är inte lika hög eftersom det utgår ifrån fyra pedagogers erfarenheter och egna tankar.

4.7 Forskningsetiska principer

När man gör en studie som denna ska man tänka på forsknings etiska principer, för att genomföra min studie har jag utgått ifrån de fyra kraven ifrån forsknings etiska principer, det vill säga informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. I forskningsetiska principer beskriver de om de fyra olika principerna som man bör tänka på innan man påbörjar sin undersökning.

Jag började med att berätta för pedagogern vad min studie handlade om och hur jag hade tänkt gå tillväga med detta arbete. Jag berättade även för pedagogerna att de skulle vara medvetna om att ha möjlighet att avbryta sitt deltagande eller säga att de överhuvudtaget inte vill vara med.

I läroplanen (2011) citeras:

”Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling”, (Skolverket:7).

Det beskrivs även att etiska perspektivet har en stor betydelse för många elever och lärare, då det kan komma upp känsliga ämnen eftersom den informationen kan innehålla ett känsligt ämne. Perspektivet ska därför prägla skolans verksamhet för att främja elevernas förmåga för att göra personliga ställningstagande, (Skolverket:10). Därför är det viktigt för mig som forskare att jag inte hamnar utanför dessa ramar när jag gör mina intervjuer med pedagogerna. Vilket innebär att jag inte kan ställa frågor som går utanför skolans normer och värden.

4.7.1 Informationskravet

Jag kommer att börja informera pedagogerna med ett missivbrev, där jag förklarar tydligt vem jag är, syftet och bakgrunden till examensarbetet samt att de är medvetna om att intervjuerna ska vara anonyma. I brevet kommer de även finnas en sista svarsdag för att medverka i undersökningen, medverkandet i undersökningen är alltså frivillig. Stukát (2011: 53) beskriver att när man gör missivbrev så är det en fördel att presentera brevet muntligt om man har möjlighet till det. Detta leder till att den som ska intervjuas har fått en bild och

kontakt med forskaren. Forskningsetiska principer (2014-11-22) beskriver att det är viktigt att det tydligt framgår att deltagarna i undersökningen som deltar känner sig trygga med att undersökningen är frivillig och att uppgifterna som samlas in är inget för att användas för något annat, (Vetenskapsrådet:7).

4.7.2 Samtyckeskravet

Jag kommer i mitt missivbrev att tydligt beskriva att undersökningen är frivillig, då medverkaren får i god tid fundera på om han eller hon vill medverka i undersökningen eller inte. Om medverkaren skulle vilja ha mer information om undersökningen har jag skrivit med mina kontaktuppgifter i missivbrevet, där hon eller han kan ringa eller maila mig om mer information. Om medverkande skulle vilja avstå av någon anledning under undersökningens gång så är det godtagbart. Forskningsetiska principer (2014-11-22) nämner att om en deltagare skulle vilja avbryta sin medverkan i undersökningens gång så är det fritt för henne eller honom att göra detta, igen medverkare ska känna tvång för att vara med i undersökningen. Detta betyder inte att den insamlade informationen under intervjun ska förstöras utan att man som forskare skall kunna använda den information som redan har samlats in, (Vetenskapsrådet: 10).

4.7.3 Konfidentialitetskravet

Intervjun kommer att vara konfidentiell eftersom jag har valt att inte nämna de medverkande namn, vilken skola den arbetar på samt vart han eller hon bor eller andra personliga uppgifter i mitt examensarbete. Forskningsetiska principer (2014-11-22) beskriver i konfidentialitetskravet att det är viktigt att forskaren är medveten om att personuppgifter inte publiceras i arbetet, då datainsamlingen kan bli kan innehålla känsliga data. Det är även viktigt att man som läsare inte får tillräckligt detaljerad information om den individ som har blivit intervjuad, (Vetenskapsrådet:13).

4.7.4 Nyttjandekravet

Jag kommer se till att den insamlade informationen under intervjun kommer att användas till mitt examensarbete. Efter att jag har skrivit mitt examensarbete kommer den inspelade intervjun och att förstöras för att inte användas för något annat forskningsändamål. Forskningsetiska principer (2014-11-22) nämner att de generella personuppgifterna får endast användas till det arbetet som personen har valt att medverka i. Detta innebär att forskaren som skriver arbetet får absolut inte använda detta material till andra ändamål än de som den medverkande har godkänt. Forskaren får inte sälja eller låna ut uppgifter om enskilda människor till företag som vill använda i deras marknadsföring, (Vetenskapsrådet: 14).

5. Resultat och analys

I detta avsnitt kommer resultatet att redovisas och analyseras. Resultatet är baserat på de intervjuer som gjordes med de fyra pedagogerna.

5.1 Pedagogernas arbete med skönlitteratur i skolan

Jag frågade samtliga pedagoger hur de arbetade med skönlitteratur i skolan. Lärare 1 beskrev att det var svårt att svara på det eftersom det enligt hennes uppfattning är att det är något som ingår dagligen i skolans verksamhet.

Lärare 2 menade att de arbetade mycket med skönlitteratur i skolan och att de försökte anpassa skönlitteraturen till barnens aktuella läsnivå. Hon menade också att pedagogers inställning till skönlitteratur påverkade barnens inställning till läsningen av skönlitteratur. Därför försökte hon vara positiv till läsning så att det skulle influera barnens syn gällande skönlitterär läsning.

Lärare 3 menade att hon försökte arbeta individuellt med varje elev gällande läsning. Hon försökte anpassa läsningen till elevens nivå. Hon arbetade även med så kallade bokveckor då eleverna jobbade intensivt varje dag under några veckors tid. Med bokveckor menar hon att eleverna läser inom samma områden och sedan gör bokrecensioner.

Lärare 4 beskrev att eleverna läser 30 till 40 minuter varje dag. Skönlitteratur är något de har i centrum hela tiden, det spelar ingen roll vilken tid de läser under skoltiden. Hon menar att eleverna ska läsa varje dag men om det är på morgonen eller på eftermiddagen spelar ingen roll.

5.2 Varför använder pedagogerna skönlitteratur?

Lärare 1 menar att skönlitteratur är viktig för elevernas språkutveckling. Skönlitteratur kan bidra till ett rikare ordförråd. Hon nämner även att skönlitteratur har en stor betydelse för hur eleverna kan ta del av alla ämnen i skolan. Att ha ett bra ordförråd och en god språkförståelse är mycket viktigt för elevers utveckling generellt.

Lärare 2 menar att genom att läsa skönlitteratur får eleverna en förståelse av att bokstäver och ord betyder något och det sätts samman och blir till en text. Det är också viktigt att läsa för barnen så att de får en positiv upplevelse kring litteratur.

Lärare 3 beskriver också som lärare 1 att man utvecklar språket, redan det lilla barnet har stor nytta av att höra böcker som en vuxen läser. Man lär sig hur orden låter och man kan se den skrivna texten. Det stimulerar också när man ska skriva själv. Hon menar också att man hör bokstäver och ord och sätter ihop dem till en text.

Lärare 4 beskriver, precis som lärare 2 och 3, att barnen får ett större ordförråd samt en bättre språkutveckling. Eleverna får också ett intresse för att läsa, får bättre fantasi när de målar eller leker, eleverna får samtidigt en skön stund med en vuxen och slappnar av och får bättre kontakt med den vuxne.

5.3 Hur arbetar pedagogerna för att skapa engagemang och läslust?

Lärare 1 hade många exempel, hon varierade och utgick efter elevernas behov och intressen. Hon såg till att ordna så att klassrummet upplevs som en stimulerande läs- och lärandemiljö. Hon börjar dagen med tyst läsning. Hon nämnde även att man bör ha kontinuerlig högläsning ur kapitelbok eller bok efter barnens ålder. Samtala om innehållet, vad hände, varför blev det så och om svåra ord osv. Besök på biblioteket är ofta viktigt för att väcka intresset hos eleven för böcker. Boksamtal är något man bör tänka på, att samtala om olika genre och om olika författare. Barnen blir hörda och sedda vilket får dem att utvecklas som personer, att de får återberätta färdiglästa böcker eller att låta eleverna skriva recensioner om de böcker de har läst. En bokhylla eller en boksnurra är extra spännande för eleverna, men då gäller det för pedagogen att byta böcker också.

Lärare 2 beskriver kort och menar att man ska läsa böcker på barnens nivå. Att själv ha en positiv inställning till läsandet. Är man inte positiv i sitt läsande när man har högläsning kan eleverna påverkas av detta och börja tappa koncentrationen både när man lyssnar och när man läser själv. Hon nämnde även att man ska ha högläsning ett par gånger i veckan för att barnen också ska få lyssna på när någon annan läser. Det är viktigt att eleverna lyssnar, då får de tid att tänka på vem personerna i en bok är, tänka över miljön i boken. Genom högläsning får eleverna lugn och ro att bara sitta och lyssna vilket behövs ibland när man ser att det börjar bli för stökigt i klassen.

Lärare 3 menar att hon brukar beställa boklådor från ”stora biblioteket” med särskilda teman som man jobbar med. Ibland jobbar man utifrån en skönlitterär bok som tema. Att arbeta med ett tema väcker barnens intresse lite extra då eleverna vet att alla arbetar med samma sak och

arbetar mycket gemensamt. Detta arbetssätt gör att de svaga eleverna lyfts fram lite mer när det blir till en gemensam sak.

Lärare 4 beskriver också att det är viktigt att välja ut böcker som barnen gillar. Veckan innan intervjun läste de *Emil i Lönneberga*, då de arbetade med temat Astrid Lindgren. Temaarbeten är något eleverna gillar då alla får vara med om ett gemensamt arbete.

5.4 Hur väljs böckerna ut till eleverna?

Lärare 1 beskriver hur hon väljer ut sina böcker genom att eleverna alltid ska vara delaktiga och påverka sitt val av bok på biblioteket. Som pedagog kan man vara till stöd och hjälpa till vid val av böcker. Enda kravet hon hade var att det skulle vara en kapitelbok med löpande text. Som extra bok kunde eleverna även få låna en faktabok, för att en del av eleverna var mer vana vid faktaböcker än skönlitteratur. Det viktigaste för henne var att eleverna läste när de hade lästid.

Lärare 2 menar att eleverna själva får välja böcker men hon hjälper till med val av böcker. Böckerna väljs ut efter vilken nivå i läsutvecklingen de befinner sig i.

Lärare 3 menar att böckerna eleverna väljer är individuellt och ibland med gemensamt tema. Det beror helt enkelt på vilken nivå eleverna är på och om de har ett gemensamt tema då väljer hon ut böckerna och urvalen blir smalare. De arbetar mycket med temaarbeten och det är enbart för att det är många svaga elever som behöver lyftas upp och denna strategi fungerar i denna klass.

Lärare 4 använder nivåanpassande böcker. Hon använder sig av ”stjärnsvenska”, stjärnsvenska är ett systematiskt uppbyggt läsutvecklingsmaterial med böcker på elva svårighetsnivåer. Till dessa böcker finns det lärarhandlingar som tar upp hur man kan arbeta strukturerat med varje titel, till varje bok finns det dessutom läsförståelsefrågor. Hon lyssnar på hur barnen läser och därefter parar hon ihop elever som läser ungefär lika. Eleverna får därefter välja böcker som är på en lagom nivå för dem.

Analys av resultatet

Min första frågeställning var hur pedagogerna arbetar med skönlitteratur i skolan. Det som kom fram var att de arbetade med skönlitteratur varje dag.

Det som också framkom i intervjuerna var att pedagogerna nivåanpassade böckerna eleverna läste. Tre av pedagogerna ansåg att skönlitteratur i är en viktig del i skolan, skönlitteratur ökar språkutvecklingen och eleverna får ett större ordförråd. Det framkom också att eleverna skapar ord till meningar som sedan leder till långa texter. Barn börjar med att lära sig alfabetet som sedan leder till ord och utvecklas till långa meningar, genom att läsa skönlitteratur skapas därefter långa texter. Barn får en förståelse på hur en text är uppbyggd, en berättelse har alltid en början, mitten och en slut. Som pedagog ska man själv ha en egen positiv inställning till läsning för att få barnen intresserade. Lärare 3 arbetade med skönlitteratur genom temaarbeten då alla elever läste från samma författare, på detta sätt kunde alla vara med, eleverna blev sedda och hörda samt att man kunde lyfta fram de svaga eleverna på detta sätt.

Pedagogerna väcker elevernas läslust och intresse på varierande sätt, men alla hade en gemensam punkt där de utgick ifrån elevernas intresse och behov. Lärare 1 svarade att klassrumsmiljön var viktig då hon skapade stimulerande läs- och lärmiljö i klassrummet. Man kan börja dagen med tystläsning, hon nämnde också att det är viktigt med högläsning vilket lärare 2 också gjorde. Det är viktigt att samtala om boken innan, under och efter att man har haft en högläsning. När man samtalar om böckerna man läser som lärare eller om eleverna själva läser är det viktigt att samtala med dem då barnen blir hörda och sedda. Att besöka biblioteket ofta samt att ha en boksnurra eller en bokhylla i klassrummet är också inspirerande för barnen. För att väcka barnens intresse för böcker ska man alltid nivåanpassa dem. Det är pedagogens roll att lära känna sina elever. Man ska inte välja svåra böcker från början för då tappar barnen intresset. Lärare 3 och 4 arbetar med temaarbeten då alla elever var delaktiga och fick arbeta med en och samma sak. När man arbetar med temaarbeten får man en helhet av sin klass och alla är delaktiga, de svaga lyfts fram och vågar mer.

Lärare 3 menade att hon försökte arbeta individuellt med varje elev gällande läsning. Hon försökte anpassa läsningen till varje elev och deras nivå. De jobbade även med så kallade bokveckor då eleverna jobbade intensivt varje dag under några veckors tid.

Lärare 4 beskrev att eleverna läser 30 till 40 minuter varje dag. Skönlitteratur är något de har i centrum hela tiden, det spelar ingen roll vilken tid de läser under skoltiden. Hon menar att eleverna ska läsa varje dag men om det är på morgonen eller på eftermiddagen spelar det ingen roll.

När det gäller val av böcker hjälper pedagogerna eleverna att välja ut rätt böcker som passar just dem. När eleverna får vara med och delta när det gäller att välja böcker ser man till att eleven är engagerad. Lärare 1 såg till att eleverna alltid valde en kapitelbok men samtidigt fick de välja faktaböcker som extra bok om de ville, det viktigaste var att eleverna alltid läste under deras lässtund. Detta sa även lärare 2 att det är viktigt att vara med och hjälpa till när böckerna skulle väljas ut för att kunna hjälpa dem till deras nivå.

Lärare 3 och 4 menar också om nivåanpassade böcker, det är viktigt att eleverna väljer böcker med rätt svårighetsgrad. Lärare 3 och 4 arbetar mycket med temaarbete och hjälper till med val av böckerna. På det sättet blir urvalen smalare och barnen har lättare att välja böcker efter deras nivå. Lärare 4 nämnde även "stjärnsvenska" vilket är ett material som är uppbyggt för läsutvecklingen. Dessa böcker har uppmärksammat mig i många klassrum. Läraren lyssnar också mycket på barnen då de läser högt för henne eller för sina klasskamrater, hon parar ihop sina elever efter olika nivån de är på.

6. Diskussion

6.1 Arbetet med skönlitteratur i skolan

Flera av pedagogerna menade att läsning var något som förekom varje dag i deras undervisning, om det var på morgonen eller eftermiddagen spelade ingen roll så länge barnen läste någonting, varje dag. Hene & Wahlen (1991:43) menar att böcker ska vara lättillgängliga i klassrummet för att barnen ska kunna läsa när de känner för det och för att läsning ska kunna ske dagligen. Även Johansson Vasberg (2001: 23) håller med om detta och menar att läsningen ska ske varje dag i minst 30 minuter för att barn ska utvecklas i sin läsning.

Alla pedagoger nämnde att man bör anpassa svårighetsgraden gällande läsning till varje elev för att de ska stimuleras i sin läsning. Brodow & Rininsland (2005: 87) beskriver att böckerna som lärarna väljer ut måste vara anpassade till elevernas läsnivå och att de annars lätt kör fast i läsningen. Taube (2013: 136) menar att köra fast i läsningen kan vara något riskfyllt och beskriver att böckerna som valts ut till eleverna ska vara på rätt nivå. Eleverna ska kunna läsa texterna någorlunda flytande.

6.2 Vikten av skönlitteratur

De fyra pedagogerna hade en gemensam grund till hur viktigt det är att läsa skönlitteratur i tidig ålder. De nämnde bland annat att elever som läser mycket utvecklar sitt ordförråd och att läsningen bidrar till elevens språkutveckling. Detta nämner även Amborn och Hansson (1998:22) som menar att läsning bidrar till den språkliga utveckling men också den personliga utvecklingen. Detta beskriver även Kåreland (2005: 94) när hon nämner att läsning i tidig ålder bidrar till ett rikare språk men också kunskap om omvärlden. Barnen lär sig om samhället och får möjlighet att reflektera kring större samhällsfrågor. Detta är också något som Nilsson (1997: 43) beskriver; att litteraturen ger barn möjlighet att känna sig delaktiga i samhället och den verklighet vi lever i. Detta var dock ingenting som pedagogerna lade någon vikt på. Pedagogerna menade att skönlitteraturen hade störst inverkan på elevers språkliga utveckling men även hur en text skapas och att skönlitteratur bidrog till en positiv och skön stund för eleverna där de bara kunde lyssna, drömma sig bort en stund.

6.3 Engagemang och läslust

När det kommer till engagemang och läslust menar Kåreland (2001:18-19) att det är viktigt att pedagogen skapar en positiv inställning till böcker och läsning. Det är viktigt att ge barnen tid att umgås med böckerna i lugn och ro. Hon tar även upp att det är lärarens roll att arbeta med skönlitteratur, hur viktigt det är med skönlitteratur, varför man ska läsa mycket och vad den

har för betydelse. När pedagogen själv har en god kunskap till böcker är det lättare att förmedla det till sina elever samtidigt väcka intresset och läslusten.

Detta nämnde även lärare 2 då hon beskrev att man som pedagog ska ha en positiv inställning till läsandet. Hon beskrev också att är man inte positiv i sitt läsande vid högläsning kan eleverna påverkas av detta och tappa koncentrationen både när man lyssnar och när man läser själv.

Många av författarna nämner att man ska välja böcker ur barnens intressen och behov, det nämns även att man ska gå ut ifrån barnens läsvana och hur mogna de är. Kåreland (2005:96) menar att man ska välja böcker ur barnens perspektiv, deras intressen och erfarenheter. Nilsson (1997:37) beskriver att läsning ska vara meningsfullt och intressant, att eleverna ska kunna koppla det som står i boken till deras verklighet.

Detta nämnde även lärare 1 och 4 att man ska gå efter barnens intressen när man väljer böcker. Lärare 4 nämnde även som Kåreland (2005:96) att det är viktigt att använda sig utav barnens erfarenheter då hon använde sig mycket av temaarbeten när det gäller skönlitteratur.

6.4 Högläsning

Lärare 1 nämnde att man bör ha högläsning kontinuerligt ur kapitelbok eller en bok efter barnens ålder. Det är viktigt att samtala om innehållet ur boken, ställa barnen frågor efter man har läst ut boken eller efter varje kapitel. Hon nämnde även att boksamtal är något man bör tänka på, att samtala om olika genre och om olika författare.

Detta beskriver även Lidö (2005) som nämnder Inger Nordberg som är litteraturpedagog som beskriver att genom att diskutera personer, handlingar och samtala om omslagsbilden väcker man barnens intresse. Detta kan man göra med helklass eller i små grupper, genom att ha boksamtal får man barnen att tänka över olika handlingar då de läser hemma också. (Lidö, 2005:57).

Lärare 2 beskrev också högläsning som en avslappningstid, då eleverna behöver lyssna på när någon annan läser. Barnen får tid att tänka på olika karaktärer i boken eller miljön, ibland behöver barnen lugn och ro och bara sitta och lyssna. Hon nämnde även att man ska ha en positiv inställning när man läser högt, är man negativ som pedagog vid högläsning kan eleverna känna av detta och tappa lusten.

Chambers (1993:21) beskrev också att det finns fördelar med att läsa högt för eleverna då är alla elever med på samma takt. När läraren läser högt hinner eleverna tänka ut och tolka

texten på olika sätt. När man får läsa högt eller lyssna på någon annan hoppar man inte över ett ord eller en mening i texten. Man får en bättre tolkning av berättelsen då man lyssnar på någon annan eller sig själv.

7.Slutord

Det som har framkommit i denna undersökning är att de fyra pedagogerna arbetar dagligen med skönlitteratur vid undervisningstillfällena. Det handlar inte bara om att skapa läslust utan det handlar även om vad elever får ut av själva läsningen. Något som både de intervjuade pedagogerna och den refererade litteraturen antydde var att skönlitteratur leder till ett rikare ordförråd och stimulerar elevers språkutveckling. Ett större ordförråd ger elever förmågan att förstå och tolka olika slags texter.

Forskningen visar även att skönlitteratur innehåller mycket kunskap om människors levnadsvillkor inom olika kulturer. Detta lade ingen av pedagogerna vikt på vilket förvånade mig eftersom det var många författare som lyfte fram det. Genom att läsa om människors levnadsvillkor inom olika kulturer, kan man få elever att se på världen på ett annorlunda sätt. Med detta menar jag att elever kan försäkra att det finns en annan värld också än den vi lever i.

Pedagogerna var intresserade av att väcka elevernas engagemang och läslust. Intressant nog var att pedagogerna använde sig utav liknande strategier, det som skiljde sig var att de arbetade på olika sätt. Två av pedagogerna använde sig mycket utav tema-arbeten. Syftet med temaarbeten är att man lyfter fram de svaga eleverna då alla elever arbetar gemensamt. De svaga eleverna får stöd av de andra eleverna, det sociokulturella perspektivet barn lär sig genom att samarbeta med andra barn.

Genom min undersökning har jag kommit fram till hur de fyra pedagogerna arbetar med elevernas läslust, hur mycket vikt de lägger ner på läsning och hur de väljer ut böckerna till eleverna. Det är viktigt att som pedagog vara till hands och hjälpa elever att välja böcker som passar utifrån intresse och läsnivå. Nivåanpassade böcker är en viktig faktor innan man låter eleven välja en bok. Elever som börjar sin läsning med en bok som är för svårläst tappar lättare intresset för läsning.

Klassrumsmiljön är en viktig faktor för elevers läslust. Pedagoger bör tänka på att ha böcker lättillgängliga i klassrummet. Det är bra om det finns ett varierat urval av böcker som regelbundet byts ut. Elever bör besöka biblioteket ofta för att bekanta sig med böcker.

Forskningen och pedagogerna nämnde att pedagoger bör ha en positiv inställning till läsning för att skapa lusten hos elever. Pedagogerna nämnde även olika metoder som de ansåg var

viktiga inom läsundervisningen. En utav metoderna som ansågs vara viktig är högläsning. Genom högläsning får eleverna vara med och lyssna på någon annan än sig själva. De följer med i texten, hoppar inte över ord eller meningar genom högläsning. Två av pedagogerna nämnde också boksamtal som en viktig metod. Vid boksamtal blir elever hörda och sedda. Samtal om böcker kan ske i helklass, mindre grupper eller två och två. Att samtala om böcker väcker intresset i bokens innehåll då karaktärer, miljön och handlingen sätts i fokus. Elever får möjligheten att tolka samma text på olika sätt vilket ofta leder till intressanta diskussioner.

Precis som Bodrow & Rininsland (2005:5) nämner så leder en bok ofta till en annan bok. Pedagoger bär därför ett stort ansvar för att bidra till elevers läslust. Att välja arbetssätt, metoder och böcker som stimulerar elevers språkutveckling men även att skapa en klassrumsmiljö som lockar till läsning.

För att få djupare insikt i skönlitteraturens betydelse för elevers läsutveckling skulle man kunna göra en kvantitativ undersökning med ett större antal deltagare som ger ett bredare perspektiv. Man skulle också kunna använda sig utav intervju och enkät.

Referenslista

- Amborn, H & Hansson, J. (1998). *Läsglädje I Skolan : En Bok Om Litteraturundervisning Tillsammans Med Sluka*. Stockholm: En bok för alla.
- Bodrow, B & Rininsland, K(2005). *Att arbeta med skönlitteratur i skolan – praktik och teori*. Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber
- Chambers, A (1998). *Böcker inom oss* Stockholm: Rabén & Sjögren Bokförlag
- Forskningsetiska principer – inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning, (Hämtad: 2014-11-22) Utgivare: Vetenskapsrådet
- Gibbons, P (2006) *Stärk språket stärk lärandet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Hene, B & Wahlen, S (1991) *Barns läsutveckling och läsning*. Uppsala: ASLA
- Jönsson, K. (2007) *Litteraturarbetets möjligheter –En studie av barns läsning i årskurs F-3*. Malmö högskola, studies in educational sciences No.33, Malmö.
- Reading for life (2001: 23)”. *Lyckas med läsning: ”Läs- och skrivinlärning i Nya Zeeland* (2001). Stockholm: Bonnier utbildning.”
- Kåreland, L (2001). *Möte med barn boken*. Stockholm: Natur och kultur
- Kåreland, L (2003) *Genus, förskolan och bilderboken*. Barnboke: svenska barnboksinstitutets tidskrift 26(2), 18–33.
- Kåreland, L (2005). *Modig och stark eller ligga lågt: skönlitteratur och genus i skola och förskola*. Stockholm: natur och kultur.
- Linner, B (1984). *Litteratur och undervisning*. Malmö: Liber
- Lindgren, A (2007). *Det gränslösaste äventyret*. Eriksson & Lindgren. Stockholm.
- Lindö, R. (2005) *Den meningsfulla språkväven: om textsamtalets och den gemensamma litteraturläsningens möjligheter*. Lund: Studentlitteratur.
- Molloy, G. (2003) *Att läsa skönlitteratur med tonåringar*. Lund: Studenlitteratur.
- Nilsson, J (1997) *Tematisk undervisning* Lund: Studentlitteratur.

Skolverket (2011) *Lgr 11. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.

Strandberg, L (2006). *Vygotskij i praktiken- bland plugghästar och fusklappar*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.

Stukát, Staffan (2011) Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap. Lund: Studentlitteratur.

Taube, K (2013). *Läsinlärning och självförtroende*. Stockholm: Nordstedts akademiska förlag.

Bilagor

Huvudfrågorna

- * Hur mycket arbetar de fyra pedagogerna med skönlitteratur i skolan?
- * Varför är det viktigt att läsa skönlitteratur redan i tidig ålder?
- * Hur arbetar pedagogerna för att skapa engagemang och läslust?
- * Hur väljs böckerna ut till eleverna?

Bakgrund

Kön

Ålder

Hur länge har du arbetat på denna skola?

Vad har du för tidigare erfarenheter?

Vad har du för utbildning?

Hur mycket litteraturvetenskap läste du i din utbildning?

Egen inställning och egna vanor

Vad är skönlitteratur enligt dig?

Hur mycket skönlitteratur läser du själv till exempel hemma?

Vad läser du?

Undervisningsform

Hur använder du skönlitteratur i undervisningen?

Vad har du för metoder?

Vad är viktigt att tänka på när man ska använda litteraturen i undervisningen?

Vilken slags skönlitteratur använder du dig av i undervisningen?

Tid och resurser

Är du nöjd med hur skönlitteraturen används i undervisningen?

Finns det tillräckligt med tid för skönlitteraturen?

Om inte, hur skulle du vilja att det såg ut?